

Deze pagina is overgezet naar een nieuw softwaresysteem en kan in de laatste versie tijdelijk worden bekeken en verder worden bewerkt op:

https://christipedia.miraeze.org/wiki/Guido_de_Brès

Guido de Brès (1522 – 1567) was een Waalse protestantse theoloog die de Nederlandse Geloofsbelijdenis opstelde (1561).

Guido de Brès, in het Frans *Guy de Brès*, *Guy de Bresse*, of *Guy de Bray*, is waarschijnlijk in het jaar 1522 te Mons (= Bergen, een plaats in België) in Henegouwen geboren, als zoon van Jean de Bres, een blauwschilder. Zijn moeder was in die dagen nog een trouwe dochter van de Rooms kerk. Guy koos 't vak van glasschilderen.

Dankzij 't lezen van Evangelische boeken brak hij met de Roomse kerk en wel tussen zijn 18de en 25ste levensjaar. In 1548 bevond hij zich nog te Mons, maar weldra vluchtte hij voor geloofsvervolgning naar Engeland, waar hij met à Lasco, Micron, Datheen, Utenhove, e. a. kennis maakte en een geregeld gemeentelven leerde kennen.

In 1552 trad hij in de Zuidelijke Nederlanden zelf als rondtrekkend prediker op met Rijsel als hoofdplaats. "Sijn eerste beginselen waren simpele vermaninghen". Te Rijsel bloeide de kruisgemeente onder zijn ijverige en nauwgezette leiding. Hier schreef hij zijn eerste werk *Le Baston de la Foy Crestienne* (1555 te Lyon uitgegeven).

Spoedig daarna vluchtte hij voor nieuwe vervolgingen naar Frankfort a/M., waar hij zeer waarschijnlijk ook Calvinijn heeft ontmoet. Van Frankfort vertrok hij naar Zwitserland (einde 1556 of begin 1557), waar hij te Lausanne en te Genève zijn studies voortzette en aanvulde.

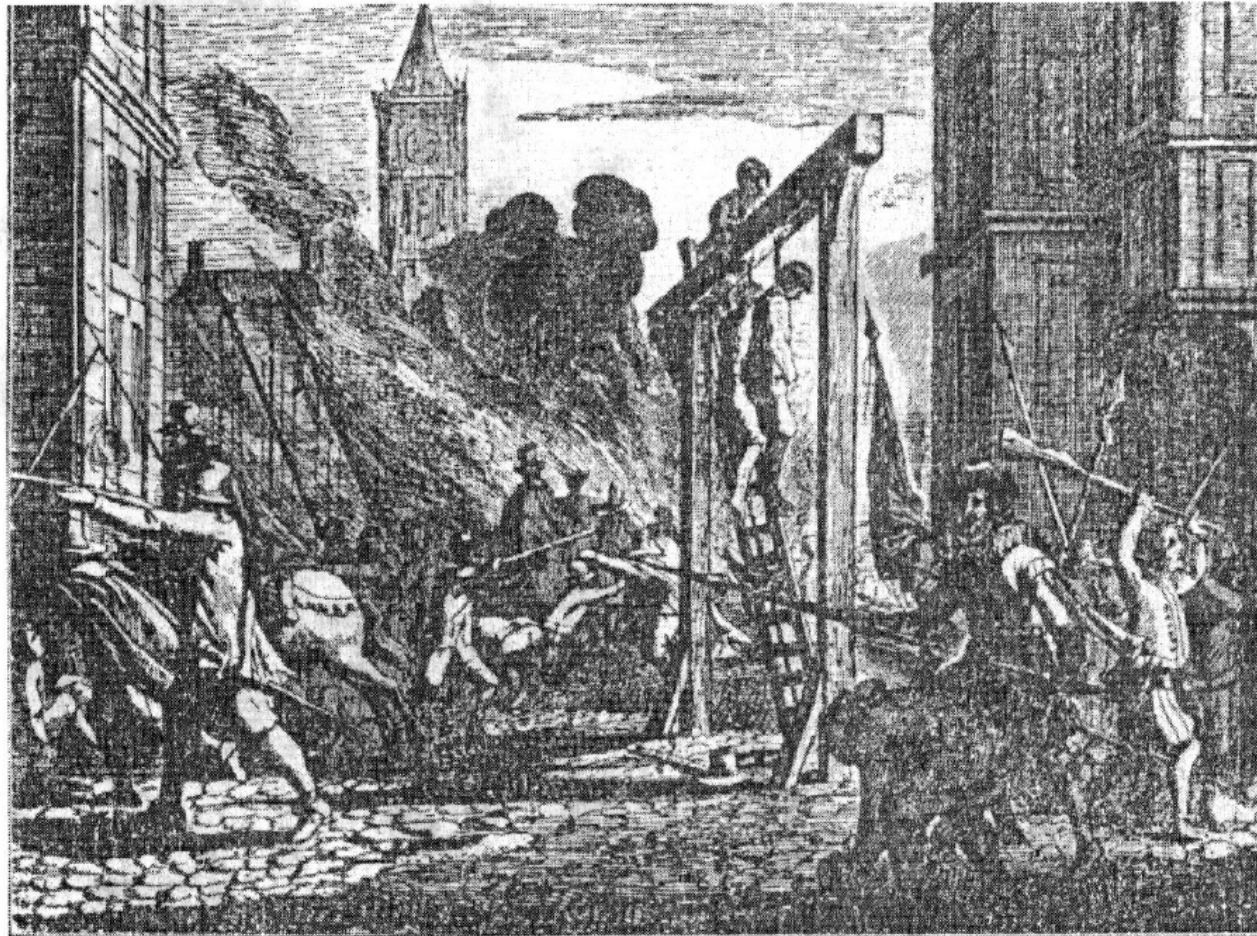
In 1559 is hij weer op vaderlandse bodem, huwt er met Catherine Ramon en preekt in Noord-Frankrijk, te Rijsel (hier voor een talrijk gehoor) en te Doornik.

In de nacht van 1 op 2 November 1561 wierp hij zijn *Confession de foy* (= belijdenis van geloof) over de muur van het kasteel te Doornik, waar juist Spanje's koning vertoefde. Deze geloofsbelijdenis is bekend geworden als de Nederlandse Geloofsbelijdenis of *Confessio Belgica*. Sedertdien werd hij 't voorwerp van vele nasporingen, maar de Bres vluchtte opnieuw naar Frankrijk. De bij de vlucht achtergelaten documenten werden op last van de regering verbrand. Zelfs werd hij verbannen verklaard en zijn beeltenis verbrand.

In Frankrijk toefde hij nu van december 1561 tot juli 1566 en was o.a. te Dieppe, Amiens, Montdidier en in Sédan (1565). Hier leert men hem kennen als zeer gematigd, niet afkerig van een mogelijke vereniging tussen Calvinisten en Martinisten (Luthersen).

In 1565 verscheen van zijn hand een grondig werk tegen de Anabaptisten. Allengs werd hij een hoogst belangrijke persoon, die met Prins Willem van Oranje confereerde en grote invloed uitoefende. In de Noord-Franse stad Valenciennes (of *Valencijn*) begeerde men zijn komst, waar de calvinist Peregrin de la Grange reeds met groten zegen predikte. Weldra waren zij de meesters van de stad. Na de beeldenstorm traden zij in twee van de leeggeplunderde kerken op.

Op 14 december 1566 werd Valenciennes bij plakkaat van rebellie beschuldigd, waarop een beleg volgde, dat na een belegering van drie maanden eindigde met overgave. De predikanten, eerst ontsnapt, werden gegrepen en op 16 april geboeid binnen Valenciennes geleid. In de nacht van 30 op 31 mei werden beide predikanten, na blijmoedig getuigen, opgehangen (1567).

Figuur: Guido de Brès en Peregrin de la Grange terechtgesteld door ophanging (Valenciennes, 1567)

Van Guido's hand is ook nog *La racine, source et fondement des Anabaptistes*.

De Bres was een man van hoge statuur, met een bleek gelaat, een vrij mager en lang gezicht, hoge schouders en een baard. Van hem is geen portret overgeleverd. Hij studeerde veel, was in 't bezit van een groot aantal werken der Hervormers, voerde een uitgebreide correspondentie en nam al meer een vooraanstaande plaats in de Gereformeerde kerken in. Rusteloos arbeidend, voor geen gevaar terugdeinzend, heeft hij zich buitengewoon verdienstelijk gemaakt voor de uitbreiding der Reformatie in de Zuidelijke Nederlanden en in het tegenwoordige Noorden van Frankrijk.

Meer informatie

Émile Braekman en Erik de Boer, *Guido de Bres. Zijn leven, zijn belijden* (2011)

Bronnen

H. Kaajan, '*Bres (Guido de)*', in: Christelijke Encyclopaedie voor het Nederlandsche Volk (Kampen: Kok, 1925-1931). Hieruit is tekst genomen.